

Uchwała Nr 285/XXVII/2022

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 24 listopada 2022 r.

w sprawie uchwały Nr LXIX/517/22 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Na podstawie art. 11 ust.1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się nieważność uchwały Nr LXIX/517/22 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, **w części** obejmującej pozycję 21 załącznika nr 1 „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi” w zakresie słów „w całości”, z powodu istotnego naruszenia art. 6m ust. 1a w związku z art. 6k ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1297), poprzez wprowadzenie do treści wzorca deklaracji oświadczenia obligującego właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi do kompostowania całości bioodpadów stanowiących odpady komunalne, jako warunku zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z tytułu kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LXIX/517/22 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 2 listopada 2022 roku. W dniu 17 listopada 2022 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, podlega nadzorowi Izby i uchwałą Nr 270/XXVI/2022 wszczęło w stosunku do niej postępowanie nadzorcze. Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 24 listopada 2022 roku, o terminie którego powiadomiono organy gminy z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, stosownie do regulacji zawartej w art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Prowadząc postępowanie nadzorcze, Kolegium Izby stwierdziło istotne naruszenie prawa określone w § 1 niniejszej uchwały, będące podstawą do stwierdzenia nieważności w części badanej uchwały. Niniejszą uchwałą Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, podjęło w następującym stanie faktycznym i prawnym sprawy.

W dniu dnia 27 października 2022 r. Rada Gminy Świerklaniec podjęła uchwałę Nr LXIX/517/22 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Załącznik nr 1 do uchwały stanowi wzorzec deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W poz. 21 ww. wzorca deklaracji wprowadzono oświadczenie o treści : „*Oświadczam, że bioodpady stanowiące odpady komunalne będą w całości kompostowane w przydomowym kompostowniku*”.

W ocenie Kolegium Izby brzmienie powyższego oświadczenia wskazuje, że warunkiem korzystania ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, jest kompostowanie całości czyli wszystkich bioodpadów powstających na danej nieruchomości w kompostowniku przydomowym. W związku z wątpliwościami, jakie wywołało brzmienie powyższego oświadczenia, zwrócono się do Gminy Świerklaniec w trybie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym o wyjaśnienie przyczyn takiego ukształtowania powyższego oświadczenia w treści wzorca deklaracji, a także

wskazanie podstaw prawnych w oparciu o które wprowadzono powyższe brzmienie oświadczenia o kompostowaniu odpadów. Ponadto zwrócono się o informację, czy od właściciela nieruchomości zabudowanej na której powstają odpady, a który korzysta/zamierza korzystać z ww. zwolnienia, są/będą odbierane bioodpady w ramach obowiązującego w Gminie harmonogramu odbioru tego typu odpadów. Wreszcie zapytano Gminę czy właściciel nieruchomości zabudowanej na której powstają odpady, a który korzysta/zamierza korzystać z ww. zwolnienia, jest uprawniony do wywozu bioodpadów (odpadów organicznych) do gminnego PSZOKA.

Na powyższe pytania Gmina Świerklaniec udzieliła pisemnej odpowiedzi, które podtrzymała obecna na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 24 listopada 2022 r. – Przedstawicielka Gminy Świerklaniec. W złożonych wyjaśnieniach stwierdzono, że podstawa prawna ukształtowania treści oświadczenia zawartego w pozycji 21 wzoru deklaracji określona jest 6m ust 1b pkt 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Powód takiego ukształtowania zapisu w deklaracji związany jest z faktem nieodbierania spod posesji mieszkańców, którzy korzystają z częściowego zwolnienia z opłaty z tytułu kompostowania bioodpadów, tej frakcji odpadów. Ponadto wyjaśniono, że od właścicieli nieruchomości, którzy korzystają ze zwolnienia z części opłaty z tytułu kompostowania bioodpadów bioodpady nie są odbierane. Zgodnie z art. 3 ust 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina może nie zapewniać odbierania bioodpadów stanowiących odpady komunalne, jeżeli właściciel nieruchomości zabudowanej jednorodzinny domem mieszkalnym podał w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi informacje, o których mowa w art. 6m ust. 1b pkt 7, oraz korzysta ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Stosownie do wymogu określonego w powołanym przepisie w uchwale nr LV/398/21 Rady Gminy Świerklaniec z 30 grudnia 2021 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Świerklaniec w rozdziale 3 § 6 ust 10 właścicieli nieruchomości, którzy kompostują bioodpady i korzystają ze zwolnienia z części opłaty zwolniono z obowiązku posiadania pojemnika na bioodpady. Ponadto wyjaśniono, że właściciel nieruchomości zabudowanej na której powstają odpady, który korzysta z w/w zwolnienia może oddawać bioodpady do gminnego Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych.

Mając na uwadze przywołane powyżej wyjaśnienia złożone przez Gminę Świerklaniec, zdaniem Kolegium Izby treść oświadczenia zawartego w poz. 21 wzorca deklaracji częściowo wykracza poza legitymację ustawową. Zgodnie z art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach :

Rada gminy, w drodze uchwały, zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Powyższy przepis nie czyni warunkiem koniecznym uzyskania prawa do korzystania z powyższego zwolnienia kompostowania wszystkich wytwarzanych na terenie nieruchomości bioodpadów. Do takiego wniosku prowadzi również analiza przywołanego w treści wyjaśnień Gminy Świerklaniec art. 6m ust. 1b pkt 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym : „*Rada gminy określając wzór deklaracji może wymagać podania następujących danych: (...) informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.*”

W ocenie Kolegium Izby, wdrożenie przez Gminę Świerklaniec instytucji określonej w art. 3 ust 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie może stanowić legalnego uzasadnienia uzależnienia prawa do korzystania z ww. zwolnienia od kompostowania w całości odpadów organicznych. Przy spełnieniu warunków określonych w powyższym przepisie Gmina może nie zapewniać odbierania bioodpadów stanowiących odpady komunalne, co jednocześnie nie pozbawia właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnym możliwości wywozu bioodpadów (odpadów organicznych) do gminnego PSZOKA.

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Kolegium Izby brak jest podstaw prawnych do uzależnienia prawa do zwolnienia, o którym mowa w art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od kompostowania całości bioodpadów wytwarzanych na danej nieruchomości. Z tego właśnie powodu zakwestionowany fragment oświadczenia wykracza poza zakres przepisu art. 6m ust. 1a ww. ustawy, gdyż nie jest niezbędny do ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadnienie prawne i faktyczne, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oraz w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, orzekło o nieważności badanej uchwały Rady Gminy Świerklaniec.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie trzydziestu dni od jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej